Ministry of
Social Affairs and Health

Sotilaallisissa kriisinhallintaoperaatioissa palvelevien henkilöiden kansalliset tukitoimet

Sari Raassina
Lääkintöneuvos, Sosiaali- ja terveysministeriö
5.9.2024

Hallitusohjelmakirjaus

Hallitus saattaa Suomen kriisinhallintaveteraanien tukitoimet vastaamaan muiden Pohjoismaiden järjestelyjä. Nykyisiä kriisinhallintaveteraanien tukijärjestelyjä vahvistetaan kokoamalla olemassa olevat palvelut yhden luukun periaatteella yhteen (ns. kansallinen kriisinhallintaveteraanikeskus).

Lakia tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä muutetaan siten, että se mahdollistaa hoidon saannin myös traumaperäisissä stressihäiriöissä (PTSD). Laista poistetaan kuuden kuukauden aikaraja, joka usein ajaa henkilöt hoidon ulkopuolelle.

Kriisinhallintatehtävissä toimineiden henkilöiden palvelut ja etuudet

Kriisinhallintaveteraanit

- Puolustusvoimien prosessien mukaiset informaatiotilaisuudet sekä palvelussuhde-etuudet
- Palvelusuhteen päätyttyä julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut omalla hyvinvointialueella, Kelan etuudet sikäli, kun kriteerit täyttyvät.

Kriisinhallintatehtävissä vammautuneiden veteraanien palvelut ja etuudet

- Laki tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä (1522/2016) olevat etuudet ja palvelut.
- HUS psykiatrisen konsultaatiopoliklinikan arvio -> jatkohoitoon haetaan maksusitoumus Valtiokonttorista (rajaus 1 vuosi)

Järjestöjen järjestämä vertaistuki

- Rauhanturvaajaliitto on tehnyt arvokasta työtä kriisinhallintatehtävistä palanneiden vertaistuessa mm. erilaisia tapahtumia ja tukipuhelin

- Rauhanturvaajaliitolle STEA avustus on sekä 2022 että 2023 ollut 110 000€, vuodelle 2024 myönnetty 115 000€

- Hallitusohjelman mukaisesti myös järjestöavustukset vähenevät tulevina vuosina, mutta vähennysten kohdentumisesta ei ole vielä päätetty.

Asian eteneminen ministeriöissä

- Sosiaali- ja terveysministeriö ja puolustusministeriö ovat toteuttaneet virkamiestyönä selvityksen hallitusohjelmakirjausten mukaisesti

- Puolutusministeriö on aloittanut kansallinen sotilaallisen kriisinhallinnan veteraaniohjelma 2024-2027 suunnittelun yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
- Petteri Orpon hallitus on budjettiriihessään 3.9.2024 myöntänyt sosiaali- ja terveysministeriölle 250 000 euron määrärahan kriisinhallintaveteraanien palveluiden edistämiseen.
- Stea-rahoituksen tai puolustusministeriön järjestöille suuntaaman rahoituksen kokonaisuus varmistuu loppuvuoden aikana

Miten eteenpäin?

- Järjestötoiminnan ja viranomaistoiminnan roolit tulee pitää selkeänä
- Järjestötoiminnan rahoitus on turvattava pitkäjänteisesti
- Toiminnan on oltava vaikuttavaa
- Palvelujärjestelmän on varauduttava Nato-jäsenyyden mukaan tuomiin tarpeisiin: Traumaterapia osaamisverkostojen vahvistaminen palvelee myös siviiliyhteiskunnan nykytarpeita

- Lainsäädännön kehittämisessä on huomioitava mm.yhdenvertaisuus eri ryhmien välillä

Kiitos

Ministry of
Social Affairs and Health